

Onderwerp

Evaluatie proef deelfervoer voor inwoners met een laag inkomen

Programma	Bereikbaarheid	Behandeldatum	2 december 2025
Portefeuillehouder	C.M.H. Daemen	Status	Openbaar

Advies

1. De *Evaluatie proef deelfervoer* vast te stellen, met als belangrijkste conclusies:
 - Nijmegenaren met een laag inkomen hebben door de proef goed gebruik kunnen maken van deelfervoer;
 - De proef geeft hun een breder palet aan reismogelijkheden, waar ze over het algemeen positief over zijn;
 - Ook zijn met deze proef veel belemmeringen beslecht die bij eerder onderzochte opties naar voren kwamen en bleek dit een werkbare manier om een grotere groep Nijmegenaren tegood te verstrekken;
 - Een aandachtspunt is dat het op weg helpen met het eerste gebruik op deze manier niet voor alle deelnemers voldoende was;
 - Een ander aandachtspunt is dat het gebruik van de deelauto niet goed paste in de opzet van deze proef.
2. De brief aan de raad *Evaluatie proef deelfervoer laag inkomen* vast te stellen, waarin:
 - Een uitwerking wordt gegeven aan de motie ‘Deelfervoer haalbaar en betaalbaar: ook voor lage inkomens’;
 - De opzet van de proef, het gebruik ervan en de ervaringen ermee beschreven worden;
 - Een vervolgrichting wordt geschetst voor de toekomst.

Aanleiding

Op 7 juni 2023 is door de raad een motie aangenomen om te onderzoeken of het mogelijk is om deelmobiliteit ook voor mensen met een laag inkomen haalbaar en betaalbaar te maken. Daarnaast is in de ‘Aanpak Deelmobiliteit 2024-2028’ de actie vastgelegd om Nijmegenaren met een laag inkomen in een pilot een maandelijks tegood te bieden voor deelfervoer. Ook bij vaststelling van het rapport ‘Verkenning Mobiliteitsongelijkheid’ is deze proef benoemd, met als actie om deze te evalueren en een vervolg te schetsen.

Beoogde impact: evaluatie

Deze proef, evaluatie en vervolgstappen dragen bij aan de volgende doelen en activiteiten:

- We versnellen onze mobiliteitstransitie, om zo de stad bereikbaar en leefbaar te houden
 - Meer ruimte voor actieve mobiliteit en andere ruimtelijke opgaven
 - We stimuleren en verleiden bewoners, bezoekers en werknemers om duurzamer te reizen.
- Meer en betere alternatieven voor je eigen auto
 - We breiden het aanbod deelmobiliteit in Nijmegen uit en voeren meer regie op het aanbod en de betaalbaarheid.

- We voeren de aanpak vervoersongelijkheid uit en zorgen er zo voor dat alle inwoners mee kunnen doen aan de mobiliteitstransitie.

Argumenten

1.1 *De evaluatie geeft inzicht in hoe we Nijmegenaren met een laag inkomen kunnen ondersteunen in de mobiliteitstransitie*

Vanuit de mobiliteitstransitie willen we Nijmegenaren stimuleren om meer te lopen, fietsen en het OV en deelfervoer te gebruiken. De mobiliteitsopties zijn beperkter voor inwoners met een kleine beurs. Met de proef hebben we mensen met een laag inkomen meer ruimte kunnen geven om deelmobiliteit te gebruiken en tegelijkertijd geleerd over wat qua opzet van een regeling goed en minder goed werkt.

1.2 *Het busvoordeelabonnement en de meedoenregeling waren niet geschikt om deelfervoer goedkoper aan te bieden*

Het was helaas niet mogelijk om een directe koppeling met de OV-kaart te maken, omdat aanbieders van deelfervoer met eigen apps werken. Daarnaast was het erg ingewikkeld om het aanbod van deelfervoer onderdeel van de meedoenregeling te maken en zou dat bovendien ten koste gaan van het meedoenbudget (€ 150 per jaar) van mensen om voor andere activiteiten in te zetten. Daarom is voor deze proef gekozen voor een losse tijdelijke regeling via een app waarin een groot deel van het Nijmeegse deelfervoeraanbod te gebruiken is.

2.1 *Met de proef en evaluatie ervan geven we uitwerking aan de genoemde motie*

De motie 'Deelfervoer haalbaar en betaalbaar: ook voor lage inkomens' riep op om met een plan te komen waarbij Nijmegenaren met een laag inkomen makkelijker gebruik kunnen maken van deelfietsen en deelscooters. De proef die heeft plaatsgevonden is hier een eerste uitwerking van.

Kanttekeningen

1.1 *De doelgroep is divers en lastig om goed te bereiken*

'Nijmegenaren met een laag inkomen' is een enorm diverse groep die, vanwege bepaalde barrières, niet eenvoudig te bereiken is. Ook is ieders persoonlijke situatie, met daarbij het wel of niet van deelfervoer gebruik kunnen maken, ook voor elk persoon anders. Voor deze proef waren alle 100 plekken vergeven. Het merendeel van de deelnemers van de proef maakt gebruik van een bijstandsuitkering, omdat daar de eerste werving heeft plaatsgevonden. De doelgroep 'Nijmegenaren met een laag inkomen' is echter groter dan inwoners met een bijstandsuitkering.

2.1 *Er is nog geen structurele oplossing om Nijmegenaren met een laag inkomen meer toegang te geven tot deelfervoer*

Deze proef was tijdelijk, om ervaringen en belemmeringen op te halen. Het is de vraag of het opzetten van een structurele regeling wenselijk is, omdat we allerlei verschillende losse regelingen willen voorkomen en de financiën behoorlijk kunnen oplopen. Wel wordt een doorkijkje gegeven naar een aantal andere trajecten waarin het gebruik door mensen met een laag inkomen goed een plaats krijgt, zowel lokaal, regionaal als nationaal.

Gesprek met de stad

Bij het ontwerp van de proef heeft een gesprek plaatsgevonden met de Cliëntenraad Participatiewet. Hun feedback heeft op verschillende punten geleid tot een wijziging van de opzet.

De communicatie over de proef is zoveel mogelijk gedaan via kanalen die de doelgroep bereiken, zoals de nieuwsbrief Werk & Inkomen en huis-aan-huisblad De Brug.

Tenslotte is er goed contact geweest met de deelnemers voor, tijdens en na de proef om hen bij het aanmeldproces en gebruik te ondersteunen en hun ervaringen na afloop op te halen. Respondenten hebben voor hun bijdrage een VVV-bon ontvangen.

Financiën

Dit voorstel kent geen financiële gevolgen.

Vervolg

We werken verder aan:

- Een uitvoeringsagenda voor mobiliteitsongelijkheid die we eind 2026 hopen vast te stellen;
- Een regionaal aanbod van (elektrische) deeltweewielers met gemeenten in de Groene Metropoolregio met specifieke aandacht voor mensen met een laag inkomen;
- Nationale voorstellen op het gebied van betaalbare deelmobiliteit;
- Opties om eerste gebruik van deelvervoer voor mensen makkelijker te maken.

Wanneer hier concrete plannen uit volgen, worden die als nieuw collegevoorstel voorgelegd.

Bijlagen

1. Brief aan de raad 'Evaluatie proef deelvervoer laag inkomen'
2. Evaluatie proef deelvervoer
3. Motie 'Deelvervoer haalbaar en betaalbaar: ook voor lage inkomens'